

Keuruun kaupunki
Elinvoiman ja asuinympäristön lautakunta
Multiantie 5
42700 KEURUU

Viite: Lausuntopyyntö 20.12.2024 Dnro 481/10.06.01/2024

Lausunto Keuruun kaupungin jätehuoltomääräysten luonnoksesta

Keuruun kaupungin elinvoiman ja asuinympäristön lautakunta pyytää ELY-keskuksen lausuntoa Keuruun kaupungin jätehuoltomääräysten luonnoksesta ja sen perusteluista 14.2.2025 mennessä. Kysymyksessä on jätehuoltomääräysten päivittäminen jätelain muutoksen (714/2021) ja asetuksen jätteistä (978/2021) vaatimusten mukaisiksi. Keuruun kaupungin yleiset jätehuoltomääräykset on viimeksi päivitetty vuonna 2020.

ELY-keskuksen lausunto

Keuruun kaupungin jätehuoltomääräysten luonnos noudattelee hyvin Kuntaliiton antamaa jätehuoltomääräysohjetta. Määräysluonnos on pääosin selkeä ja helposti ymmärrettävä, sekä paikalliset olosuhteet huomioiva. Kuitenkin juuri Keuruun jätehuollon tavoitteellisista jätehuollon järjestämistavoista johtuen luonnoksessa on joitakin ristiriitaisuuksia koskien mm. kunnan jätehuoltovastuun hoitamista.

Perustelumuiotiossa on hyvin avattu muuttuneiden säädösten taustoja ja periaatteita niin, että kuntalaisille tulee käsitys heitä koskevien velvoitteiden perusteista.

Määräyksissä on annettu ympäristöviranomaiselle tehtäviä, jotka kuuluisi jätehuoltoviranomaisen hoidettavaksi. Ympäristösuojeluviranomaiselle määräyksissä osoitetut tehtävät eivät lähtökohtaisesti ole valvontatehtäviä, vaan jätehuoltoviranomaiselle kuuluvia tehtäviä.

Kuljetusjärjestelmäpäätös

Jätehuoltomääräysten luonnosten yleisessä osassa on ilmoitettu, että Keuruun kaupungilla on käytössä kaikille jätteille kiinteistön haltijan järjestämä kuljetus. Perusteluissa on ilmoitettu, että Keuruu on tehnyt kuljetusjärjestelmäpäätöksen 10.4.2013 § 25. Asiassa ei tule ilmi, koskiko tämä päätös myös saostus- ja umpisäiliöiden kuljetusjärjestelmää.

Jätelain pääsääntönä on kunnan järjestämä jätteenkuljetus (JL 36 §). Jätelain (646/2011) § 37 mukaan kunta voi päättää, että 32 §:n 1

momentissa tarkoitetussa toiminnassa syntyvän sekalaisen yhdyskuntajätteen ja 2. momentin 1 kohdassa tarkoitetun saostus- ja umpisäiliölietteen kiinteistöittäinen kuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa vain, jos kaikki 35 §:n 2. momentissa sekä 37 §:n 1. momentissa sanotut edellytykset täyttyvät.

Jotta kunta voi päättää, että kiinteistöittäinen jätteenkuljetus toteutetaan kiinteistön haltijan järjestämänä, jätelain em. kohtien mukaan kuljetuspalveluita on oltava tarjolla kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Kuljetusjärjestelmän tulee edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa ja tukea jätehuollon alueellista kehittämistä eikä saa aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Lisäksi kokonaisuutena arvioiden vaikutusten tulee olla myönteisiä ottaen huomioon erityisesti kotitalouksien aseman sekä yritysten ja viranomaisten toiminnan.

Kunnan jätehuoltoviranomaisen on kuljetusjärjestelmäpäätöksen tehtyään säännöllisesti seurattava ja valvottava jätelain mukaisten edellytysten täyttymistä ja tarvittaessa muutettava päätöstä, jos lain vaatimat edellytykset eivät enää täyty (JL 37.3 §).

Edellisen kuljetusjärjestelmäpäätöksen jälkeen on jätehuollossa tapahtunut paljon muutoksia, joten kuljetusjärjestelmien (mukaan luettuna saostus- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmän) jätelain (35 §:n 2. mom., sekä 37 §:n 1. mom.) kaikkien edellytysten täyttyminen tulisi todentaa, jotta jätehuoltomääräykset voivat perustua kiinteistön haltijan järjestämään jätteenkuljetukseen sekajätteen, sekä sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusten osalta.

2 § Määritelmät

Määritelmässä on mainittu energijäte, mutta siitä ei määrätä mitään. Sekajäte- määritelmä on riittävä, joten erillistä energijätämääritelmää ei tarvittane.

Muovipakkausten määritelmässä PVC-pakkaukset on virheellisesti rajattu pois, koska nykyisin ne kelpaavat muovipakkausjätteeseen.

4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään

3. momentti. *Tällöin kunnan järjestämän jätehuollon piiriin kuuluva jäte on luovutettava kimpfakeräyspisteeseen.*

Kohdassa lienee tarkoitetaan "kimppa- tai haja-alueen keräyspisteeseen".

Samassa kappaleessa todetaan, että *jätehuoltoviranomainen voi päättää, että kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei järjestetä tietyllä alueella.* Tämän pelkkä toteaminen mahdollista tulevaa määräysten muuttamista varten on ehkä turhaa. Toisaalta jos päätös näistä alueista on jo tehty, lienee syytä samalla ilmoittaa, mitä alueita päätös koskee.

6 § Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestäminen ja 7 § Kiinteistökohtainen jäteastia

6 §:n 4. momentti. *Biojätteen osalta erilliskeräysvelvoite koskee Keuruulla kaikkia asuin- ja vapaa-ajankiinteistöjä sekä kunnan hallinto- ja palvelukiinteistöjä.* 7 §:n 1. mom. *kaikilla kiinteistöillä tulee olla seka-, sekä biojätteille tarkoitettu jäteastia.* Jätehuoltomääräysten 15 §:ssä on

määrätty, että *kompostoinnin lopettamisesta on ilmoitettava vähintään 2 kk sisällä lopettamisesta*. Näissä on ristiriitaa, sillä tämän kautta kiinteistöllä voi olla 2 kk tilanne, ettei biojätteelle, jota ei kompostoida enää kiinteistöllä, ei myöskään ole erilliskeräystä järjestetty, eikä tähän myöskään voitaisi osoittaa valvonnallisia toimia.

Valvonnan kannalta on parempi määrätä, että käsittelytavan muutoksista tulee ilmoittaa hyvissä ajoin etukäteen.

8 § Yhteisen jäteastian perustaminen (kimppa-astia)

4. momentti. *Suositus riittävän kokoisesta jäteastiasta tai tyhjennysvälistä voi tulla myös jätehuoltourakoitsijalta.*

Suosituksia voisi sijoittaa määräysten yleiseen osaan tai perusteluihin. Määräyksissä voisi sen sijaan todeta, että **kuljetusyrityksen tulee ilmoittaa jätehuoltoviranomaiselle** riittämättömästä astiasta.

5. momentti: *Yhteisastian käytöstä ja siitä luopumisesta on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti jätehuoltourakoitsijalle. Ilmoituksen tulee sisältää käytöstä ja ylläpidosta vastaavan yhdys henkilön yhteystiedot, yhteisastian sijainti ja koko sekä tiedot yhteisastiaa käyttävistä kiinteistöistä.*

Vastuuhenkilön on ilmoitettava yhteisastian käytössä tapahtuvista muutoksista ja yhteisastian käytön lopettamisesta.

Kiinteistöjen tulisi aina ilmoittaa jätehuoltoviranomaiselle, miten jätehuolto on järjestetty riippumatta siitä, jättyykö yksittäinen kiinteistö pois vai lakkaako koko yhteisastian käyttö. Kunnalla on velvoite jätelain 143 §:n mukaisena rekisterinpitäjänä. Jätteenkuljettajalta tieto yhteisastiaan liittyneistä tai siitä eronneista kiinteistöistä ei välttämättä siirry jätehuoltoviranomaiselle. Tällaisessa tilanteessa osa kiinteistöistä voi jäädä jätehuollon ulkopuolelle.

8. momentti. *Jos yhteinen keräyspaikka sijaitsee tai halutaan sijoittaa toisen tontille, hakemukseen tulee liittää maanomistajan kirjallinen lupa.* Kohdasta ei selviä, mistä hakemuksesta on kyse, sillä määräyksessä on mainittu vain ilmoitus. Yhteisen jäteastian sijoittamiseen toisen kiinteistölle toki tarvitaan suostumus maanomistajalta, mutta viranomaisen kannalta olennaista lienee astiaan liittyneet kiinteistöt ja astian sijainti.

11 § Kiinteistöllä erikseen lajiteltavat jätelajit

8. mom. *Kotitalouden pienimuotoisesta omatoimisesta rakennus- ja purkutoiminnasta, jätteen haltijan on lajiteltava ja toimitettava syntyvä jäte kunnan osoittamaan vastaanottopaikkaan.*

Vastaanottopaikan sijainti olisi syytä osoittaa, kuten on ilmoitettu tekstiilijätteen ja puutarha- ja puistojätteiden osalta.

12 § Sekalainen yhdyskuntajäte eli sekajäte

Sekajäteastiaan saa kuitenkin laittaa yksittäisiä lasi- ja posliiniastioiden sirpaleita ja yksittäisiä pieniä PVC-muovisia esineitä. Suuremmat erät (esim. rikkoutuneet ikkunat tai usean PVC-tuotteen erät) on kuitenkin toimitettava jäteasemalle.

Lasi- ja posliiniastiat kuulunevat sekajätteeseen, olivat sitten yksittäisiä tai koko astiasto. PVC-muovinkin sekajäteastiaan sijoittamisen rajoittamista voisi miettiä, sillä jäteasemalle toimitettu PVC-jäte menee jätteenpolttolaitoksiin poltettavaksi samaan tapaan kuin kiinteistöjen jäteastioihin sijoitettu. PVC-muoviset pakkaukset kelpaavat

muovipakkauskeräykseen. Rakentamisen ja purkamisen PVC-jäte on perusteltua ohjata jäteasemalle.

15 § Kompostointi

Jätehuoltomääräyksissä on määrätty ilmoittamaan kompostoinnista ympäristönsuojeluviranomaiselle, mutta perustelujen mukaan ilmoitus tulisi tehdä jätehuoltoviranomaiselle, joka on oikea viranomaistaho tämän tyyppisten ilmoitusten osalta.

9.momentti. *Hevosen lanta tulee toimittaa taajamasta asianmukaisesti käsiteltäväksi esimerkiksi jäteasemalle.* Tästä ei ole perusteluissa mainittu mitään. Onko kyseessä L&T:n Keuruun jäteasema? Lannan käsittely, mikäli ei toimiteta suoraan lannoitteeksi pellolle (joka tulisi olla ensisijainen vaihtoehto ja joka olisi hyvä mainita perusteluissa), vaatii ympäristöluvan. Keuruun L&T:n jäteasemalla ei ole lupa ottaa vastaan tai käsitellä lantaa, eikä lannan vastaanottamisesta jäteasemalla ole myöskään mainintaa mm. kunnan nettisivuilla.

16 § Jätteen polttaminen, 1. momentti. 2. lause: *Jätteen polttokielto ei koske sellaista jätteen hyödyntämistä, johon on saatu ympäristöluva tai muu viranomaisen hyväksyntä.* Pykälässä tarkoituksena määritellä tilanteet, joissa jätteen polttaminen olisi mahdollista eli jätteen omatoiminen käsittely olisi mahdollista. Jätehuoltomääräykset koskevat kiinteistöjä, joiden jätehuolto kuuluu kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle jätelain mukaisesti. Näitä kiinteistöjä ovat asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöt sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöt. Jätteen polttamiseen voidaan saada ympäristöluva vain YSL liite 1 Taulukko 2 kohta 13 a) mukaisissa tapauksissa, jolloin toiminta tulee olla ammattimaista tai laitospaikkaista. Tämä kohta olisi hyvä avata määräyksen perusteluissa niin, ettei kiinteistöjen omistajille tule käsitystä, että yksityinen kiinteistönomistaja voisi polttaa viranomaisluvalla kiinteistöstä syntyviä jätteitä. Markkinoilla on ns. hybridipolttimia, joita markkinoidaan jätteiden polttoon sopivina.

17 § Jätteen hautaaminen

2. momentti: *Kuolleet pienikokoiset lemmikkieläimet ja luonnonvaraiset pieneläimet, joihin ei epäillä liittyvän ihmisiin tai eläimiin tarttuvan taudin riskiä, saa laittaa myös kiinteistön sekajäteastiaan.* Pienikokoisuus olisi hyvä määritellä perusteluissa esim. kilomäärällä yms.

18 § Jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa

Tästä määrätty ympäristönsuojelumääräyksissä. Mikäli tämä halutaan pitää jätehuoltomääräyksissä tai sen perusteluissa tulisi tähdentää jäteasetuksen 28 §:n vaatimusten täyttymisedellytykset, eli hyödynnettävän jätteen on teknisesti ja ympäristövaikutuksiltaan sovellettava kyseiseen käyttötarkoitukseen ja jätettä voidaan käyttää vain se määrä, joka on ehdottoman tarpeellista maarakenteen tasauksen, kantavuuden ja kestävyuden kannalta. Käytännössä omalla kiinteistöllä ei ehkä useinkaan ole samaan aikaan tarvetta jätteelle maarakentamisessa, kun jätettä syntyy.

20 § Jäteastian merkitseminen

Määräyksissä on annettu jäteastioiden ohjeelliset värit. Määräyksiin ei tulisi laittaa suosituksia tai ohjeita, vaan nämä voidaan esittää

tarvittaessa perusteluissa. Jätelajivärit voisivat olla myös tarroissa, sillä kaikkien jätelajien astiavärien saanti voi olla haastavaa. Kuitenkin tulisi arvioida, olisiko syytä ottaa käyttöön Pohjoismaiden yhdenmukainen piktogrammijärjestelmä, joka on jo laajasti otettu Suomen eri jätelaitoksilla käyttöön ja jonka kansallista käyttöönottoa on valmistellut KIVO ry. Tämän järjestelmän käyttöönotto on myös kirjattu toimenpiteeksi Valtakunnallisessa jätesuunnitelmassa.

21 § Jäteastian täyttäminen

Määräyksessä on määrätty biojäteastiaan laitettavaksi biohajoava suojasäkki. Määräys perustunee siihen, ettei jäteastia sotkeudu eikä biojäte jäädy astiaan kiinni. Mm. Jyvässeudun jätelautakunnan uusissa jätahuoltomääräyksissä on erikseen kielletty bioastiassa käytettävät biohajoavat suojasäkit, koska nämä ovat aiheuttaneet ongelmia biojätteen käsittelyprosesseissa, kun säkit kiertyvät prosessilaitteiden ympärille. Isojen sakkien soveltuvuus voisi siten olla hyvä varmistaa biojätteen vastaanottajilta.

10. momentti.

Tässä ei ehkä ole tarvetta säännellä PVC:tä erikseen, sillä pakkaus-, rakennus- ja purkujätettä ja isoja kappaleita koskevat määräykset ovat riittävät.

22 § Tyhjennysvälit ja 23 § Jäteastioiden tyhjennysten keskeyttäminen

Määräyksessä on taulukossa määrättyjen tyhjennysvälien poikkeamiseksi ja tyhjennysten keskeyttämiseksi osoitettu käytettävän poikkeamismenettelyä (40 §). Tämä on aika raskas menettely. Yleisesti tämäntyyppiset asiat on käsitelty ilmoitusmenettelyllä jätahuoltoviranomaiselle.

30 § Saostussäiliölietteiden ja umpisäiliöiden tyhjennys ja lietteen toimittaminen käsiteltäväksi

4. mom. *Umpisäiliöt tyhjennettävä viimeistään niiden täytyessä tai vähintään kerran viidessä vuodessa.* Tämän osalta tulee mietittäväksi, että-miten estetään ko. lietteen kuivumisen aiheuttama, tyhjennyksen estyminen? Vuosikautia tyhjentämättä oleva umpisäiliö liete sakkautuu niin tiiviiksi säiliön pohjaan, että tyhjentäminen on erittäin vaikeaa ja tähän on viitattu perustelujen 4. momentissa, mutta tämä olisi silti sallittu tyhjennysväli? Arvioitavaksi tulee myös, toteutuuko kiinteistön jätahuolto tällaisissa tapauksissa jätelain mukaisesti.

Määräyksessä on *öljyn-, ja hiekanerotuskaivot, sekä rasvanerotus- ja fosforinpoistokaivot tyhjennettäväksi tarvittaessa.* Toimintakunnan säilyttämiseksi nämä kuitenkin olisi tarkastettava ja tyhjennettävä **säännöllisin välein**, kuitenkin aina tarvittaessa **ja suosituksena kerran vuodessa.**

POP-jätteiden huomioiminen jätahuollossa

Jätelain 12 §:ssä on säädetty jätteen haltijan yleisestä selvilläolovelvollisuudesta. Jätelain muutoksella 714/2021 säädettiin uusista pysyviä orgaanisia yhdisteitä sisältäviä jätteitä eli POP-jätteitä

koskevista kirjanpito- ja siirtoasiakirjavelvoitteista, jotka tulivat voimaan 19.7.2021 alkaen. Selvilläolovelvollisuus koskee myös jätteen sisältämiä POP-yhdisteitä. Kaikkien jätehuoltoketjussa toimivien jätteen haltijoiden tulisi omassa toiminnassaan pyrkiä tunnistamaan POP-jätteet mahdollisimman tarkoin, jotta POP-jätteet tulevat käsitellyksi asianmukaisesti. Kiertotalouden myötä jättemateriaalien kierrätystä pyritään lisäämään merkittävästi, mikä tulee hyvin ilmi myös nyt päivitettävissä jätehuoltomääräyksissä. POP-yhdisteitä sisältävien jätteiden huolellinen erottelu kierrätykseen menevästä jätteestä on tärkeää, jotta voidaan varmistaa kierrätysraaka-aineista valmistettujen tuotteiden turvallisuus ja säädösten mukaisuus. Kuluttajille tunnistaminen voi kuitenkin olla haastavaa ja tämän vuoksi POP-jätteen tunnistaminen jätteen vastaanottajan toimesta käsittelylaitoksilla sopisi parhaiten. POP- jätteiden tunnistamis- ja lajitteluvaatimus ja tähän liittyvä kirjanpito- ja siirtoasiakirjamerkintävelvoite olisi hyvä mainita myös jätehuoltomääräyksissä.

Jätehuoltomääräysten perustelumuuisto

13 § sivu 16, sen 6. momenttiin on jäänyt *Jämsän kaupunki*

ELY-keskuksella ei ole muuta huomautettavaa esitettyyn jätehuoltomääräysten muutosesitykseen.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Mia Rahinanti ja ratkaissut valvontapäällikkö Esa Kuitunen.

Tämä asiakirja KESELY/3769/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/3769/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kuitunen Esa 20.01.2025 08:35

Esittelijä Rahinatti Mia 20.01.2025 08:36